

Indhold

INDLEDNING	1
HVAD SIGER LOVGIVNINGEN	2
DET FÆLLES PÆDAGOGISKE GRUNDLAG	3
- BARNESYNET	3
- DANNELSE OG BØRNEPERSPEKTIV	4
- LEGEN	4
- LÆRING	5
- BØRNEFÆLLESSKABER	5
- PÆDAGOGISK LÆRINGSMILJØ	5
- FORÆLDRESAMARBEJDE	6
- BØRN I UDSATTE POSITIONER	6
- SAMMENHÆNG I OVERGANGENE	7
DE 6 LÆREPLANSTEMAER	7
1. ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING	8
2. SOCIAL UDVIKLING	9
3. KOMMUNIKATION OG SPROG	10
4. KROP, SANSER OG BEVÆGELSE	11
5. NATUR, UDELIV OG SCIENCE	12
6. KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB	13
MÅL FOR SAMMENHÆNG MELLEMLÆRINGSMILJØ OG BØRNS LÆRING	14
EVALUERINGSKULTUR OG DOKUMENTATION	14
DET FYSISKE, PSYKISKE OG ÆSTETISKE BØRNEMILJØ	14
INDDRAGELSE AF LOKALSAMFUNDET	15
ÅRSJUL FOR INSTITUTIONEN	15
FORÆLDREBESTYRELSE	15
KOMMUNALE INDSATSOMRÅDER	15
- SPROG	15
AFSLUTNING	16

Indledning

Baggrunden for ny dagtilbudslov, som trådte i kraft d.1. juli 2018, er en politisk aftale: Stærke dagtilbud – alle børn skal med i fælleskabet, indgået i juni 2017. Aftalen handler om et kvalitetsløft på dagtilbudsområdet med et særligt fokus på tre hovedtemaer:

1. Øget fleksibilitet og frit valg for børnefamilier
2. Bedre læring og trivsel for alle børn og et sammenhængende børneliv
3. Høj kvalitet gennem faglighed og tydelig ledelse

De centrale temaer realiseres gennem dagtilbudsloven og en styrket pædagogisk læreplan. Lovændringen omfatter mange nye elementer, bl.a. et fælles pædagogisk grundlag, etablering af læringsmiljøer hele dagen, etablering af evalueringskultur, sammenhænge i overgange, samarbejde med lokalsamfundet m.m. Derfor følger det også af de nye regler, at arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan først skal være fuldt implementeret d. 1. juli 2020.

Dette dokument er tænkt som en ramme for at sikre, at man kommer omkring de temaer, man er forpligtiget på som daginstitution. Dokumentet er tænkt som et fleksibelt dokument, som løbende tilpasses de ændringer og krav, der måtte komme, og dermed blive et meningsfuldt arbejdsredskab.

Hvad siger lovgivningen

Nedenfor er beskrevet lovgivning på forskellige niveauer. Det er et forsøg på at give et overblik over – eksempler på, hvordan begreber som børns trivsel, læring, udvikling og dannelse bevæger sig fra makroniveau til mikroniveau, og hvordan de forskellige niveauer griber ind i hinanden og hænger sammen.

Internationalt

Nationalt

[FN's Børnekonventionen af 1989](#)

Kommunalt

[Dagtilbudsloven af 2018](#)

Lokalt

[Mosaikken](#)

Link til institutionens hjemmeside,
værdigrundlag...

FN's Børnekonvention

Kilde: [Børnerådet](#)

Børnekonventionen blev vedtaget d. 20. november 1989 på FN's generalforsamling. 196 lande i verden har tiltrådt Børnekonventionen, og den er dermed den mest udbredte menneskerettighedstraktat. Børnekonventionen gælder for alle under 18 år i Danmark, uanset hvor i verden de kommer fra. Konventionen tager udgangspunkt i barnets bedste for at sikre deres grundlæggende rettigheder.

FN's Børnekonvention fastslår, at børn altid skal inddrages og høres i overensstemmelse med deres alder og modenhed, når der træffes beslutninger, der har betydning for dem. Det er Børnerådets opgave at overvåge og vurdere, om denne og andre bestemmelser i konventionen overholdes i Danmark.

Dagtilbudsloven

Kilde: [Børne- og Socialministeriet](#)

Dagtilbudsloven sætter de overordnede rammer for dagtilbudsområdet.

I dagtilbudsloven finder du dagtilbudsområdets formål, regler for optagelse, tilskud og forældrebetaling i dagtilbud – og meget mere.

Mosaikken

Kilde: [Mosaikken](#)

Mosaikken er en håndbog til alle medarbejdere i Morsø kommune, der arbejder med børn og unge. Håndbogen er opbygget med en række dokumenter – en mosaik, som

alle tager udgangspunkt i Morsø kommunes børne- og ungesyn. Håndbogen er således samtidigt en beskrivelse af Morsø Kommunes sammenhængende børnepolitik.

Ørding Børnehus.

Alle dagtilbud skal udarbejde en skriftlig pædagogisk læreplan, som skal udgøre rammen for alle børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse. Ligeledes skal institutionens værdigrundlag tage afsæt i lovgivningens krav og retningslinjer.

Et af Børnekonventionens grundlæggende principper er at ”alle børn har ret til at lære og udvikle sig sammen med jævnaldrende i nærmiljøet uanset deres kognitive, sociale og emotionelle forudsætninger”. Dette afspejles i Formålsbestemmelsen § 7 i Dagtilbudsloven, der beskriver formålet for dagtilbuddene, og hvad der generelt skal være kendetegnende for dagtilbuddenes arbejde. Det vil sige at formålsbestemmelsen skal være retningsgivende for alt arbejde, der foregår i dagtilbuddene.

Mål og visioner beskrevet i Mosaikken er bærende værdier og dannelsesidealer i daginstitutionernes arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan, ligesom der er en sammenhæng til centrale elementer i formålsbestemmelsen for dagtilbuddene.

Udmøntning af Mosaikkens mål, visioner, børne- og unge synet samt det teoretiske grundlag, understøtter fælles sprog og retning men også den forståelse og tilgang, der er beskrevet i det fælles pædagogiske grundlag med de 9 tematikker samt den enkelte institutions værdigrundlag og pædagogiske læreplan. (dagtilbudsloven § 8, stk. 2)

Det fælles pædagogiske grundlag

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt idet pædagogiske grundlag og skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. (§8, stk. 2)

For hver af de 9 tematikker i det pædagogiske grundlag beskrives 1-2 *retningsanvisende praksiseksempler*, hvordan det kommer til udtryk i pædagogisk praksis/dagplejerens praksis.

- Barnesynet

Det at være barn har værdi i sig selv (§8, stk. 2)

Ørding Børnehus er en institution som vægter nære og tillidsskabende relationer højt. Vi har aldersinddelte grupper i spisesituationer og til ”gruppeopgaver”. Resten af dagen er vi alle sammen og der leges på tværs af grupper, alder og køn. Vi giver børnene nærvær, omsorg og tryghed så de kan lære og udvikle sig.

- Mælkebøtterne. Om foråret når mælkebøtterne kommer frem er der masser af god værdi i at kigge nærmere på dem. Vi voksne kan være både foran, ved siden af og bagved i aktiviteten.

Foran; Vi viser børnene når vi har plukket mælkebøtter at stænglen kan krølle ved at putte den i koldt vand. Vi kan også lave konkurrence om hvem der kan finde den længste stængel. Blomsterne skifter farve fra gul til hvid når de er færdige med at blomstre. Mælken i stænglen kan fx hjælpe hvis man har brændt sig på en brændenælde.

Når vi går ved siden af kan vi få en snak om hvad vi lavede i går (krøllede stængler). Vi er med i legen og børn og voksne kommer med ideer til hvad de også kan bruges til. Dette kunne være hårkranse, pynt på kager.

Vi går bagved og hører fx at hvis et barn har brændt sig på en brændenælde og et andet barn siger at de skal finde en mælkebøtte til at dæmpe kløen. Når de selv tager initiativ til at krølle stænglerne, plukke til kranske, pynt mm.

- **Dannelse og børneperspektiv**

Børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse. Barnet skal inviteres til at være aktiv deltagende og være medskaber af sin læreproces. (§8, stk. 2)

Ørding Børnehus` s vision er at skabe en kultur hvor barndommen bevares og hvor trivsel, dannelse, udeliv og omsorg er i fokus.

Dannelse er at vi hjælper hinanden, de store er forbilleder for de små. Vi griber børnenes ideer og ønsker til aktiviteter, hvis det kan lade sig gøre, ellers kan vi aftale hvornår det kan blive.

Spisesituation: Der er dialog på mange måder rundt om bordet. Hvordan beder man om pålægget, rugbrødet, vandet mm. Man skal lytte og vente på tur når der er en anden der snakker. Vi får en snak om hvad vi fik at spise til aftensmad i går, hvad vi hver især lavede når vi kom hjem. En snak med børnene om hvad man gør hjemme når der spises mad. Sidder man ved bordet indtil alle er færdige, er der fjernsyn tændt, skal man spise op? Afhængig af alderen er der forskel på hvad snakker går ud på.

Yoga: I dag var der 1 tre-årig der havde et ønske om yoga. De yngste børn er sjældent med til det når det er en planlagt aktivitet. Men pædagogen greb muligheden og stillede op til yoga med vuggestuebørn og de yngste børn fra børnehaven. En lille gruppe på 5 børn som havde en fantastisk stund med yoga og da de var færdige tog en af pigerne over og ville lave yoga for de andre.

- **Legen**

Legen har en værdi i sig selv og er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling. Legen skal nogle gange støttes, guides og rammesættes for at alle børn kan være med, og legen udvikler sig positivt. (§8, stk. 2)

Legen: I Ørding børnehus vægter vi den frie leg højt. Vi voksne er med på sidelinjen og guider og støtter børnene i legene. Vores legeplads er stor og indbyder til mange forskellige lege i forskellige læringsmiljøer. Inde er der indrettet med små læringsrum med plads til fordybelse.

Butiksleg: Mange kan være med i legen uanset alder og udviklingstrin. Der er forskellige roller i legen. Der er en købmand, nogle er kunder, familier som skal handle, dem der sætter varer på plads i butikken, måske er der også en hund eller en kat. Nogle kommer cyklende forbi og ser hvordan det går i butikken.

Legen kan være både en børneinitieret og vokseninitieret leg. Vi voksne kan komme og guide i løbet af legen.

Modellervoks: Der sidder en voksen ved bordet som er med til at støtte og guide børnene i legen. Det er en rammeleg hvor den voksne sætter rammerne og reglerne. Man skal blive ved bordet, man skal deles om redskaberne, deles om modellervoksen. Der bliver snakket om hvad der laves.

Sansemæssigt og motorisk er det godt at have fingrene i, klemme på det mm.

Børnene fordyber sig i længere tid og de bliver inspireret af hinanden til at lave figurer. Der er redskaber der kræver motorisk udfordring.

- Læring

Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte og spontant opståede aktiviteter, i rutinesituationer m.m. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse. (§8, stk. 2)

Læring:

Der er læring hele dagen i alle aktiviteter. For at kunne lære skal børnene være trygge i omgivelserne og relationen mellem børn og voksne. Det er vores rolle som voksne at være ansvarlig for relationen barn – voksen.

- Balancebom. Vi har lange brædder og sodavandskasser. Der bygges en bane hvor der skal øves balance. Nogle børn kan selv gå hele runden da det er en tilbagevendende aktivitet. Andre børn skal guides mundtlig og fysisk. Der skal en hånd til måske de første 5 runder, derefter er det nok at der går en voksen ved siden af og til sidst kan barnet selv gå hele runden alene og er stolt af dette. Efter frokost bygges der videre på banen. Børnene har selv overtaget. Måske skal der en kasse under brættet så det ikke bukker for langt ned på midten, der kan være højdeforskel så der skal reguleres. Børnene finder selv løsninger.

- Børnefællesskaber

Leg, læring og dannelse sker i børnefællesskaber - alle børn skal opleve at være en del af et fællesskab, og blive lyttet til og respekteret. Det er det pædagogiske personale og ledelsens opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet. (§8, stk. 2)

Børnefællesskaber:

Vi skal som voksne hjælpe og støtte børnene til at være en del af fællesskab med de andre børn. Der kan være børn som helst vil gå med en voksen i hånden hele dagen. De børn skal vi, når de er klar til det, hjælpe i et fællesskab med de andre børn.

* Spisesituation. Her er et fællesskab i en mindre gruppe. Børnene lærer at tage hensyn til hinanden. De er trygge i gruppen som er den samme hver dag. Børnene leger på tværs af grupper og alder i løbet af dagen.

- Pædagogisk læringsmiljø

Der skal hele dagen være et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Læringsmiljøet tilrettelægges, så det tager hensyn til såvel det enkelte barn som børnegruppens sammensætning, forudsætninger, interesser og behov. (§8, stk. 3)

Vi har mange forskellige læringsmiljøer både inde og ude. Nogle er stationære og andre er flytbare og foranderlige efter hvilke interesser børnene har. Der er plads til forskellige typer af leg og

aktivitet.

Der er forskellige rekvisitter til rådighed; sodavandskasser, gamle juletræer, tæpper, pinde mm.

Læringsmiljø:

aktivitetskasser med fx tallerkener, kopper kaffekander.

- Snittebo er et relativt nyt miljø. Her er der forskellige typer af værktøj til rådighed, såsom hammer, sav, skruemaskine osv. Der er en voksen til rådighed da det er en kasse som skal låses op. Nogle børn har kun behov for at save i en pind og skal lære hvordan man skal få saven til at glide. Andre børn kan save og banke sammen med søm og få et produkt ud af det. Det kan være en udfordring med udholdenhed, man bliver træt i armen af at save men er nødt til at blive ved for at få den savet over.
- Yoga: Det er et flytbart læringsmiljø. Det er startet som en aktivitet i gymnastiksalen hvor børnene har lært hvordan de grundlæggende principper er. Man har hver en måtte hvorpå det foregår. Vi har lært at det er bedst med mindre grupper og en måtte til hver. Tanken er at det kan flyttes ud nu hvor børnene er fortrolige med det. Børnene kan være med på hver deres niveau og der er ikke en facitliste til hvordan det skal se ud.

- Forældresamarbejde

Det skal fremgå, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældre om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse, både arrangementer der har til formål at styrke det sociale sammenhold og relationer blandt børn og forældre samt for hvor børns læring bliver sat på dagsordenen.

(§8, stk. 6)

- Personale, forældre, søskende og børn har en fælles aften, sensommerfest, med mad og hygge. Vi holder forældre kaffe i løbet af året, der er afslutning for Krabber med kaffe. Til fastelavn og motionsdag er forældre velkommen til at være med. Vi afholder forældresamtaler én gang om året og ved behov.
- Den daglige kontakt, small talk, tillid, interesse som f.eks. Hvordan gik det hos tandlægen? Fik I bestilt støvler i går?

- Børn i udsatte positioner

Alle børn skal udfordres og opleve mestring i forbindelse med blandt andet børne- og vokseninitierede lege og aktiviteter. Alle børn skal mødes med positive forventninger og opleve at være en betydningsfuld del af fællesskabet. (§8, stk. 5)

- Vi er opmærksomme på forebyggelse og inklusion af vores udsatte børn. Under spisning er vi bevidste om hvem, som skal guides og støttes og derfor sidde tæt ved en voksen. Det giver positive oplevelser at være en del af fællesskabet.
- Vi hviler i at vi evner at behandle børn forskelligt. Et barn kan f.eks. lege med LEGO indenfor mens vi andre er ude, eventuelt alene, med en ven eller sammen med en voksen.
- Vi er opmærksomme på de børn hvor der er forandringer i hjemmet bliver guidet og støttet hvis behovet er der.
- Vi tager gerne fat i det konsultative team hvis der er noget vi gerne vil have drøftet.

- Sammenhæng i overgangene

At skabe sammenhæng handler bl.a. om at understøtte børns personlige og sociale kompetencer, få positive erfaringer med at indgå i børnefællesskaber, pirre til nysgerrighed, give lyst til at lære og få mod på nye oplevelser – men også at gøre overgangen tryk og genkendelig. (§8, stk. 6)

- Fra hjemmet til vuggestue eller børnehave. Når et barn starter hos os tilbyder vi en opstartssamtale, hvor vi hører om barnet og dets behov. Vi fortæller hvad vi forventer af forældrene. Indkøringsperioden aftales individuelt, nogle har brug for længere tid til indkøring end andre.
- Fra vuggestue til børnehave. Vi er et lille hus, hvor vi alle kender hinanden. Personalet kender børnene og gør sig nysgerrige og interessante ved at kigge forbi vuggestuen. Vores ældste vuggestuebørn tilbydes at lege på den store legeplads. De kan spise med de yngste børnehavebørn. Der er fælles morgenmad og vi lukker sammen.
- Fra børnehave til skole. Vi er i samme hus som friskolen. Vi er med til morgensang om onsdagen, vi låner jævnligt gymnastiksalen og musiklokalet. Vores børn møder voksne og børn fra skolen i frikvartererne og i sfo tid. Om mandagen er vores ”skole” gruppe med i SFO fra kl. 13-14.30. Så bygger vi bro mellem vores huse. De ældste arbejder med læreplanstemaerne hvor de fordyber sig og skaber nysgerrighed med tal og bogstaver, historier, fortælling, mønstre og former og tema om kroppen. De indgår i børnefællesskab i gruppen og øver i at tage initiativ til at indgå i relationer. Der afholdes forældresamtaler om barnets skoleparathed i november måned.

De 6 læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljø og børns læring.

Det skal fremgå, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, herunder nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse indenfor og på tværs af de 6 læreplanstemaer. (§8, stk. 2 og 4)

Til at vise hvordan målene er tænkt ind læringsmiljøet og hvordan læreplanstemaerne understøtter hinanden på tværs, fordeles de 6 læreplanstemaer på to eksempler hvor læringsmiljøet er rutinesituationer, to eksempler hvor læringsmiljøet er børneinitierede lege og to eksempler hvor læringsmiljøet er vokseninitierede aktiviteter. Hertil anvendes ”læreplansblomsten”.

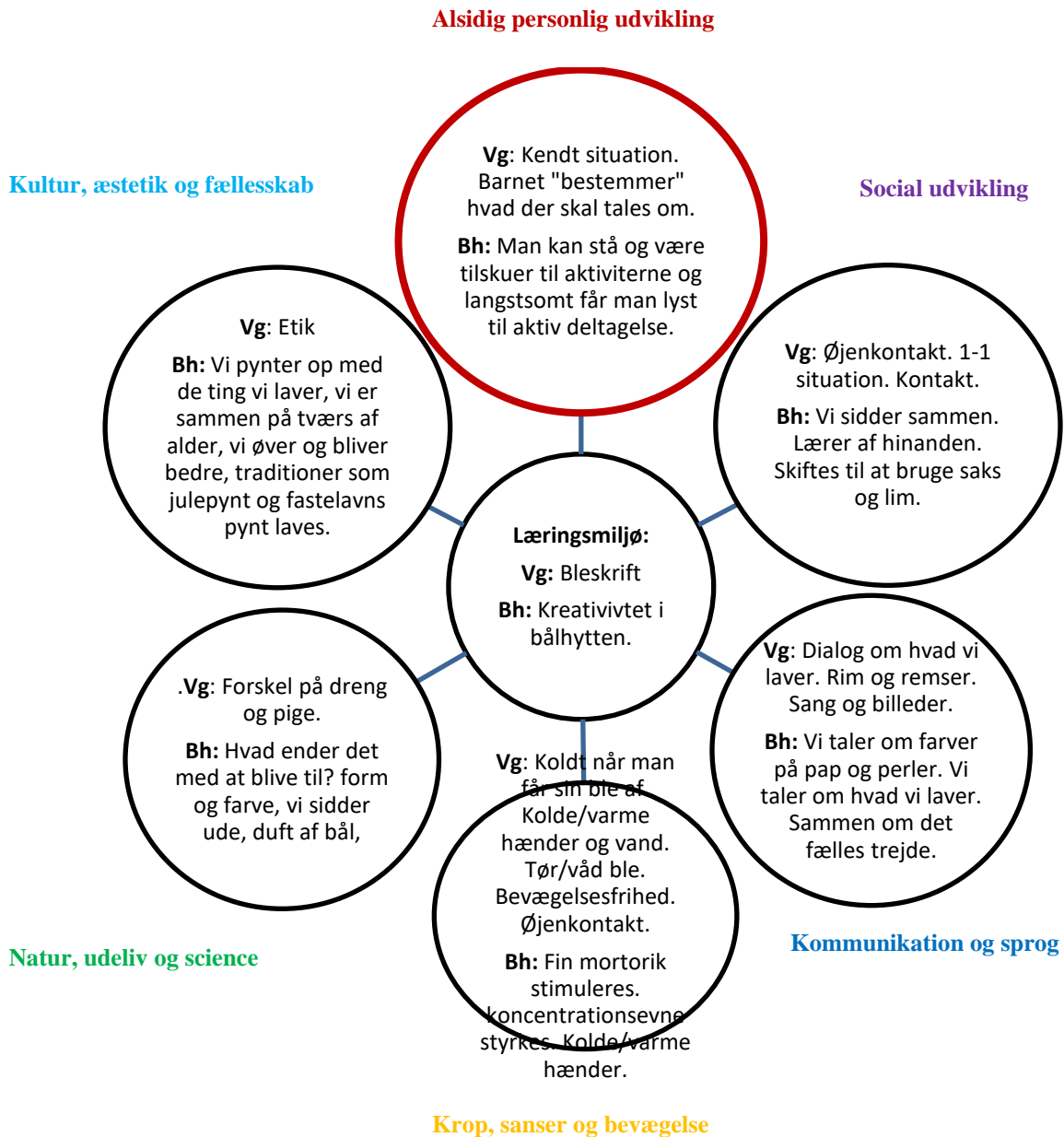
Til at vise mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring anvendes data fra kompetencehjulet.

1. Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette sker på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Her skrives et eksempel på, hvordan institutionen arbejder med temaet *alsidig personlig udvikling* i sammenhæng med de øvrige læreplanstemaer.

Overvejelser i forhold til de pædagogiske mål og læringsmiljøet med et særligt fokus på den voksnes rolle

Vg: Voksen initierer. Hvordan får man barnet "lokket" med, som er i gang med noget andet? Etik. Voksen giver sig tid til det enkelte barn.

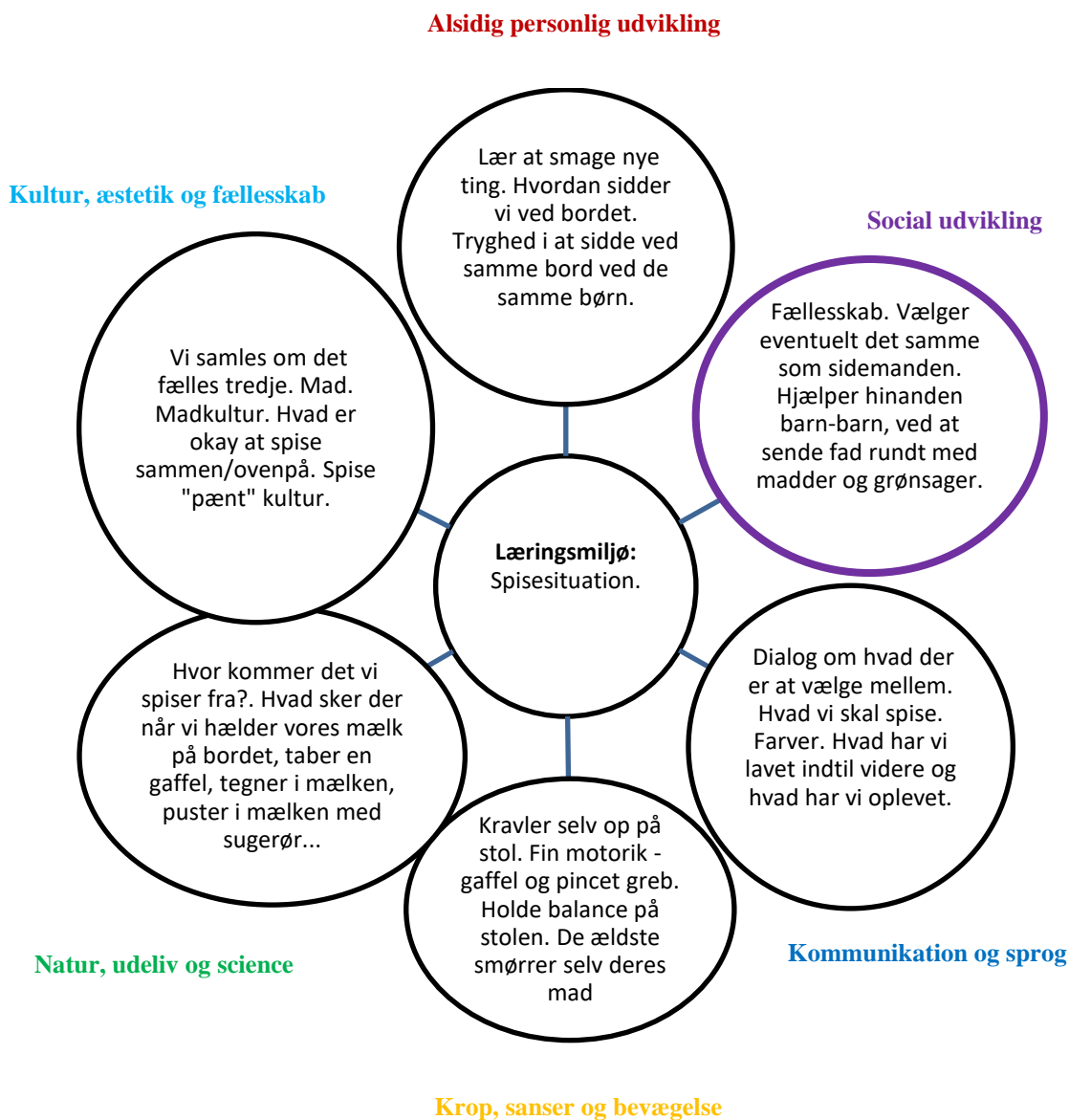
Bh: Der er en voksen tilstede. Vi kommer med forslag og guider. Det er både voksen og børne initieret samvær.

2. Social udvikling

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Her skrives et eksempel på, hvordan institutionen arbejder med temaet *social udvikling* i sammenhæng med de øvrige læreplanstemaer.

Overvejelser i forhold til de pædagogiske mål og læringsmiljøet med et særligt fokus på den voksnes rolle

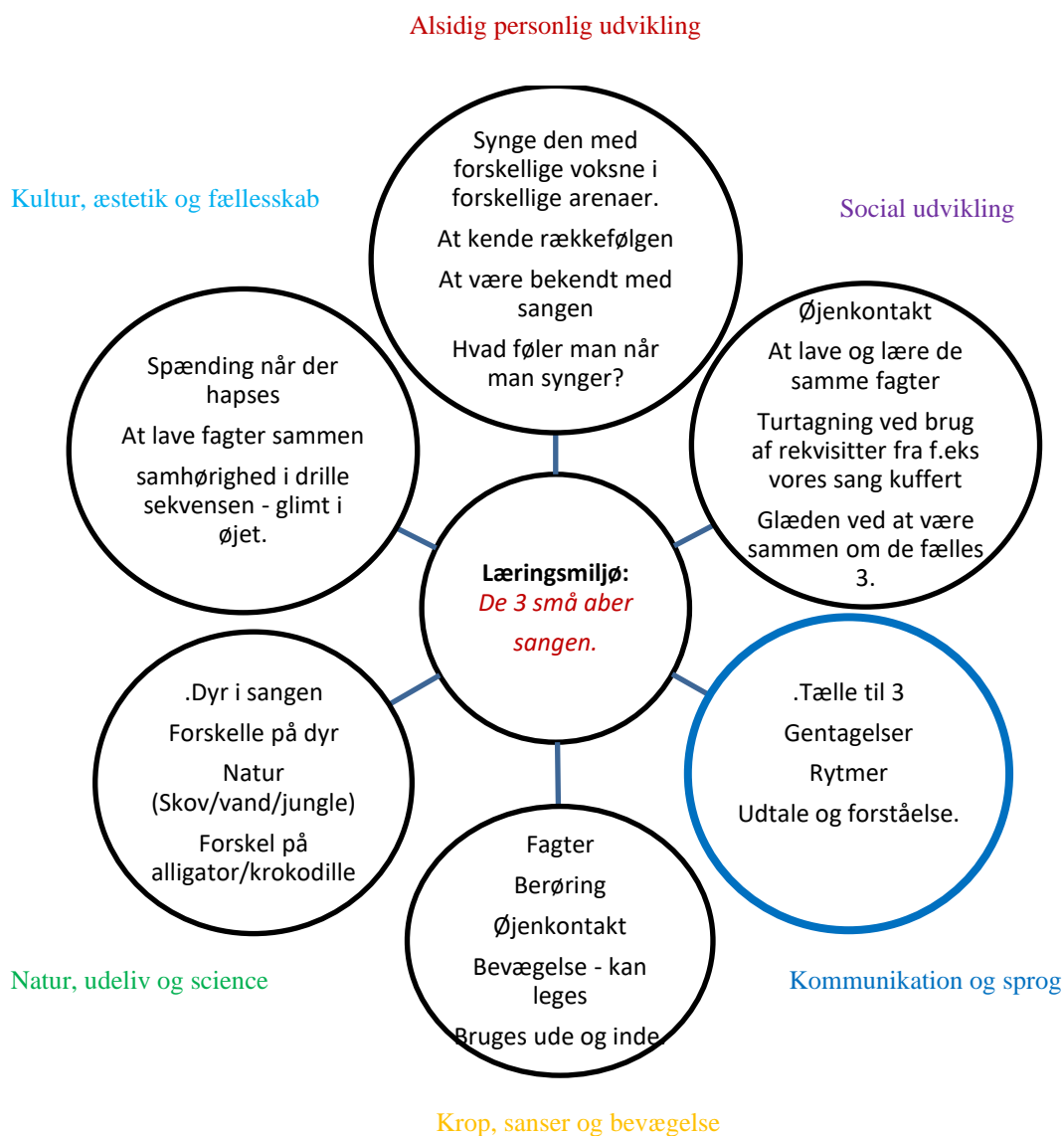
Voksen initieret. Voksnes ansvar at børnene får nok mad og drikke. Den voksnes ansvar det foregår på en god måde.

3. Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Her skrives et eksempel på, hvordan institutionen arbejder med temaet *kommunikation og sprog* i sammenhæng med de øvrige læreplanstemaer.

Overvejelser i forhold til de pædagogiske mål og læringsmiljøet med et særligt fokus på den voksnes rolle

Vi bruger dette læringsmiljø til alle aldersgrupper.

Voksen initieret aktivitet.

Alle aldre (0-6 år)

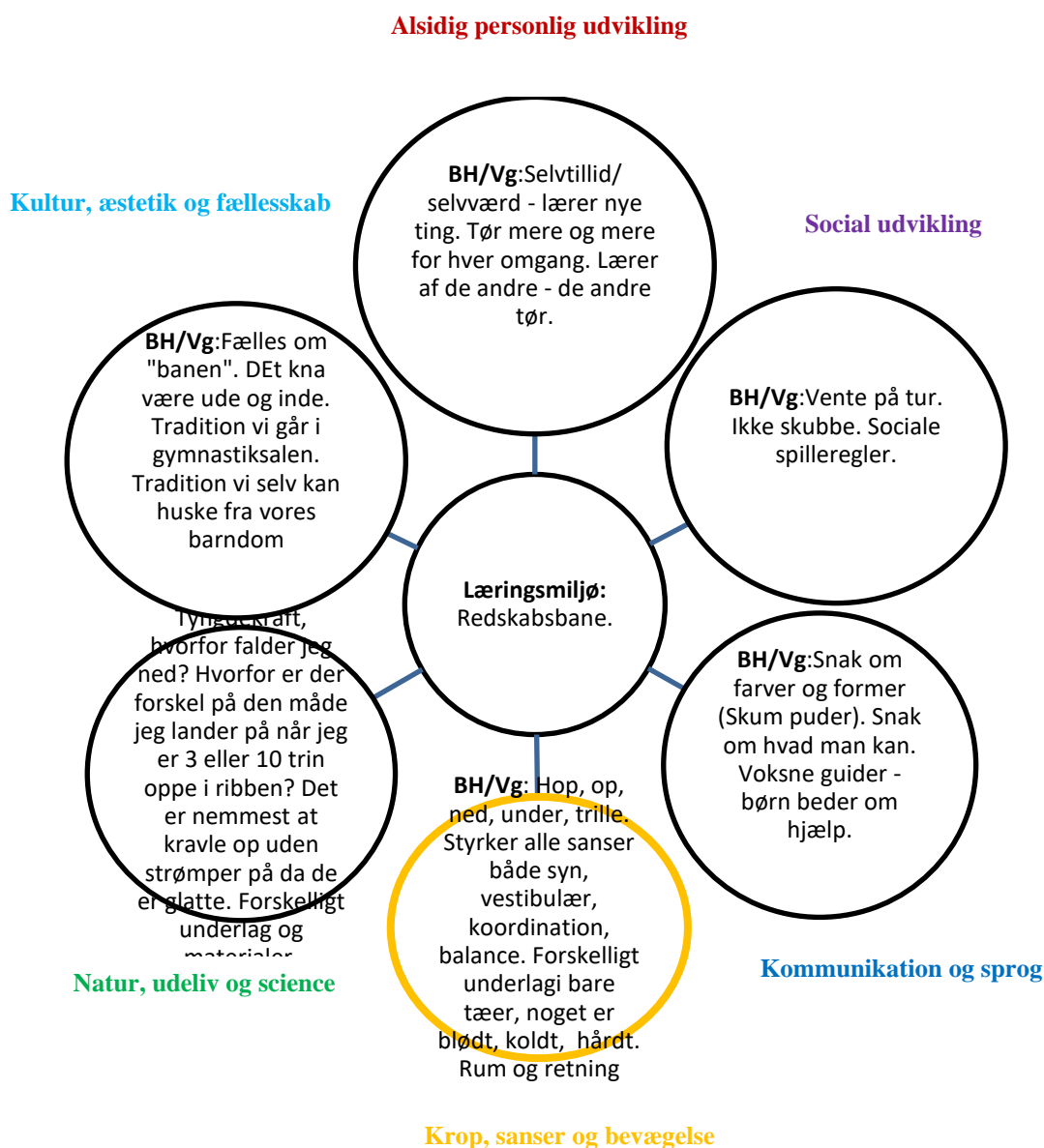
Vores indlevelse, stemmeføring, engagement, mimik, autencitet.

4. Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Her skrives et eksempel på, hvordan institutionen arbejder med temaet *krop, sanser og bevægelse* i sammenhæng med de øvrige læreplanstemaer.

Overvejelser i forhold til de pædagogiske mål og læringsmiljøet med et særligt fokus på den voksnes rolle

Voksen initieret aktivitet.

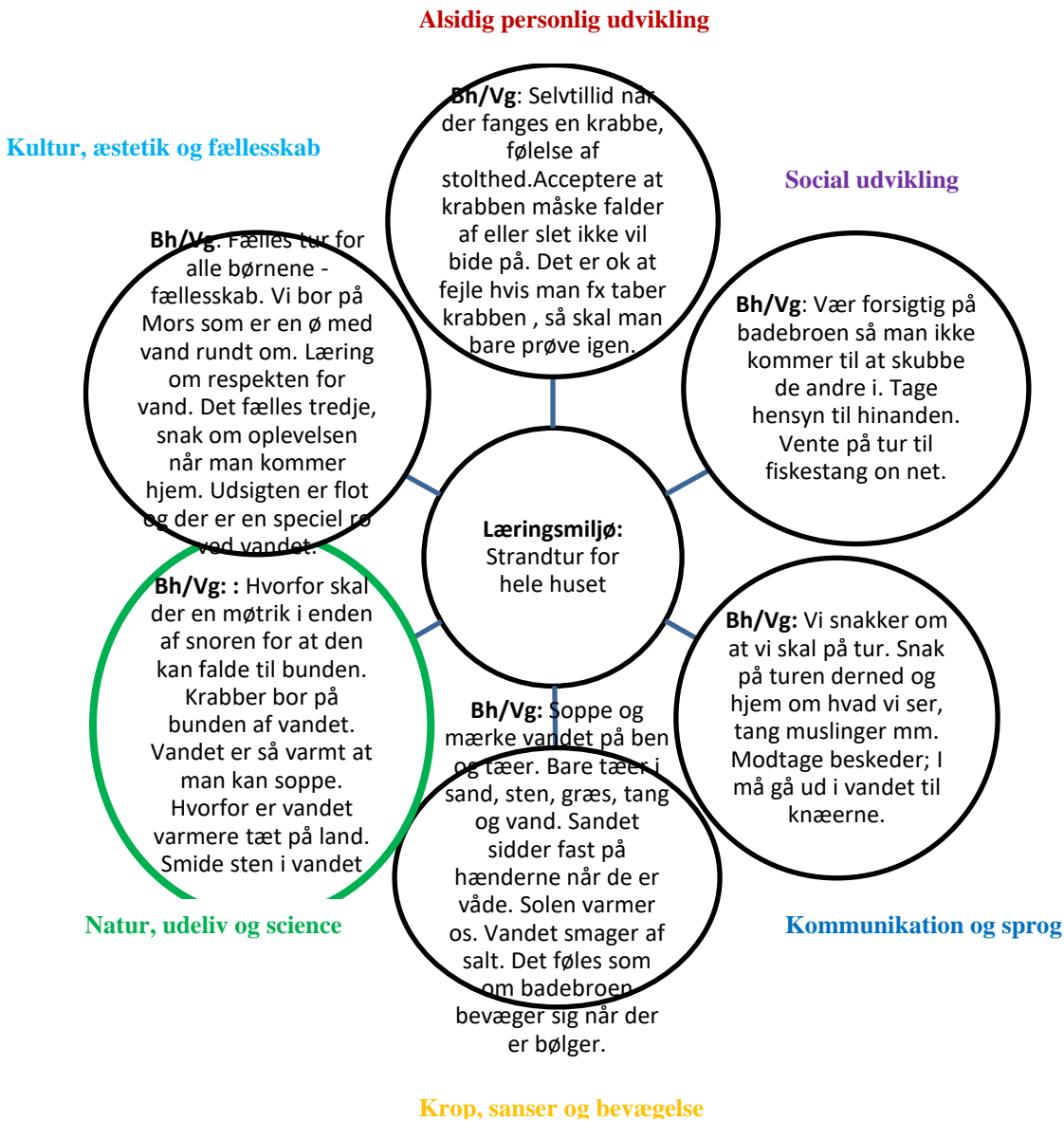
Skaber tryghed så børnene udvikler sig. Hjælper op ad noget stejlt og griber dem når de hopper ned til mig.

5. Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Her skrives et eksempel på, hvordan institutionen arbejder med temaet *natur, udeliv og science* i sammenhæng med de øvrige læreplanstemaer.

Overvejelser i forhold til de pædagogiske mål og læringsmiljøet med et særligt fokus på den voksnes rolle

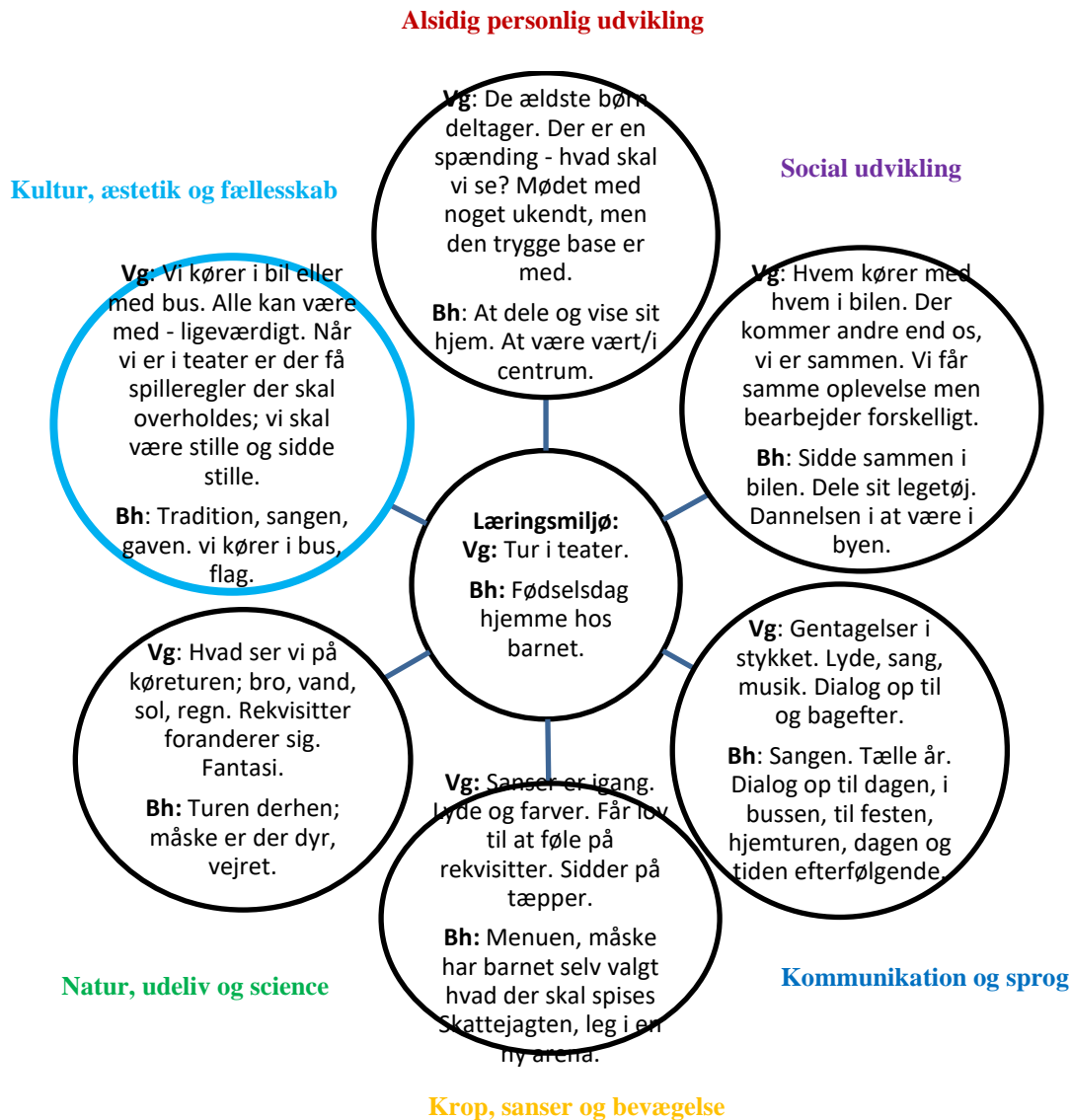
De voksne sørger for vi kommer ned til stranden og snakker med børnene om hvad der skal være opmærksomhed på dernede.

6. Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Her skrives et eksempel på, hvordan institutionen arbejder med temaet *kultur, æstetik og fællesskab* sammenhæng med de øvrige læreplanstemaer.

Overvejelser i forhold til de pædagogiske mål og læringsmiljøet med et særligt fokus på den voksnes rolle

Vg: Voksen initieret. Den voksnes engagement både før, under og efter.

Bh: Voksen initieret. Vi er sammen om det fælles tredje. Vi er alle i byen og vi er opmærksomme på vores rolle og selve traditionen.

Mål for sammenhæng mellem læringsmiljø og børns læring

Et mål er at det pædagogiske læringsmiljø udvikles og i høj grad indbyder børn til læring hele dagen i alle de fora dagen byder på.

Beskriv hvordan I observerer børnenes udbytte af jeres pædagogiske læringsmiljøer, og hvordan I arbejder med at udvikle deres læringsmiljøer, så de understøtter, at børnenes får mulighed for at udvikle og lære det som forskning og teori beskriver for en given alder.

Vi har et rum hvor der er legekøkken. Der er bord, stole, mad, gryder, tallerkener, komfur, madrasser, dukker, dukkevogn mm. børnene kan lege med. Det er meget forskelligt hvilken leg der foregår derinde. Det kommer meget an på hvem der er derinde. Måske skal der udklædningstøj på, dukkerne skal have tøj på.

Børnene leger far, mor og børn, nogle er lillesøster, baby, storebror, mor, far og hund. Dukkerne bliver puttet, der skal laves mad, der skal soves om natten.

Børn i både børnehave og vuggestue bruger rummet på hver deres måde.

Hvis et af de ældre børn er med sammen med yngre børn, som den styrende i legen, lærer de yngste af det.

Der øves rolleleg og spejling i hvad voksne laver, fx dækker bord,

Ift. Læreplanstemaerne kommer vi næsten omkring alle i dette læringsmiljø.

Evalueringskultur og dokumentation

I dagtilbuddene skal der etableres en evalueringskultur. Hermed forstås at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

- Beskriv hvilke metoder I benytter jer af.
- Beskriv hvordan disse anvendes systematisk.
- Beskriv hvordan de har været med til at udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

(§9, stk. 2 og 3)

Vi afholder personalemøde en gang i måneden. Her snakkes om hvordan vi udvikler de læringsmiljøer vi har og evt lave nye. Her ser vi på hvor børnenes interesser er lige nu og hvordan vi kan understøtte disse.

Vi sparrer dagligt fagligt med hinanden omkring børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vi er omstillingsparate og kan justere hurtigt. Hvis der fx er nogle børn der har et ønske om at gå en tur og det kan lade sig gøre, så går vi en tur. Eller hvis det er snevejr så går vi ud i sneen, selvom det måske var den oprindelige plan at vi skulle i gymnastiksalen.

Som metode bruger vi SMTTE

Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal indtænkes i arbejdet med den pædagogiske læreplan og med etablering af de pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Giv 1-2 retningsanvisende eksempler på, hvordan I har inddraget barnets/børnenes stemme, og hvordan det har medvirket til at justere i det enten det fysiske, psykiske og/eller æstetiske børnemiljø.

Hvilke tiltag har det givet anledning til? (§8, stk. 7)

Der er utrolig mange flytbare materialer såsom brædder, grene, sodavandskasser, tæpper, malede sten osv. Vi har rigtig meget plads og forskellige rum som kan bruges til alt muligt.

Vores voksne initierede aktiviteter er oftest frivillige.

Vi bruger vand til alt muligt bla. kager, cement og maling.

Vi har bygget et halvfærdigt legehuse om til et fængsel, som daglige bliver brugt i forskellige lege. Vores legetårne er lavet i gode materialer som er flotte at se på.

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrages lokalmiljøet i arbejdet med etablering af det pædagogiske læringsmiljø for børn. Eksempler på aftaler og tiltag. (§8, stk. 6)

Vi besøger en bondegård hver anden fredag. Vi får 3 gange ugentlig leveret varer fra købmanden, dem som kommer med varerne er meget snaksalige med børnene.

Vi besøger Heva, den gamle smedje, en kostald, skov, strand, købmand, kirken, teater på skole, aktivitetshusets brugere hilser på. Vi er i Nykøbing på Limfjordsteatret, biblioteket, museet, i kirken til forskellige arrangementer, gågaden, i hallen til legeland i ferierne. Sillerslev havn besøger vi også.

Årshjul for institutionen

Her kan indsættes institutionens årshjul for at give et overblik over de opgaver og grundlæggende aktiviteter der arbejdes med fra år til år.

Vi laver ikke årshjul, men laver månedsplaner som udleveres til vores forældre.

Forældrebestyrelse

Forældrebestyrelsen skal inddrages i udarbejdelsen af, evalueringen af og opfølgningen på det pædagogiske arbejde. Forældrebestyrelsen skal ligeledes inddrages i arbejdet med at skabe gode og sammenhængende overgange fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til tidlig SFO/skole. (§15, stk. 1 og 2) Beskriv status og erfaringer.

Vi har et forældreråd i Ørding Børnehus. Derudover er der en bestyrelse for Ørding Friskole og Børnehus. Bestyrelsen har ansvaret for økonomien, ansættelse og afskedigelse.

Lederen informerer og involverer bestyrelsen på bestyrelsesmøder, om de pædagogiske overvejelser, tiltag, udfordringer mv. Bestyrelsen er ansvarlig for afholdelse af arbejdsdage på tværs af skole og børnehus

Forældrerådet skal bl.a. sikre de pædagogiske overvejelser i huset overholdes.

Kommunale indsatsområder

- Sprog

Som en del af det kommunale indsatsområde *Børns sprogudvikling og sprogtilegnelse* har der været iværksat forskellige tiltag fx dialogisk læsning, sprogvurderinger af alle børn, fart på sproget, sprogprojekter m.m.

Beskriv status /erfaringer og evt. kommende tiltag.

Vi laver sprogvurderinger på de 3-årige og har derefter samtale med forældrene om resultatet af denne.

Vi har tilknytning til logopæd.

Vi synger og læser meget i dagligdagen og snakker rigtig meget med børnene.

Afslutning

Unikke børn i unikke daginstitutioner. Børn er forskellige i alder, i køn, i udseende, i vaner, i drømme, i interesser, i behov, i kultur – men ens i ønsket om at have et godt og trygt liv i såvel dagpleje, vuggestue og børnehave, hvor de kan lege, lære, udvikle sig og dannes.

Formålet med dette dokument er både at sikre at man kommer omkring de temaer, man som daginstitution er forpligtiget på, men også at give billede af det betydningsfulde arbejde, der udføres i Morsø kommunes dagtilbud. Endeligt at dokumentet kan give inspiration, viden og indsigt til relevante interessenter til det fortsatte arbejde med styrke og udvikle kvaliteten i dagtilbuddene.